

กระบวนการทัศน์ สอนพูดภาษาอังกฤษด้วยโมเดล **5STES** หรือ **5Ls**

วันเฉลิม บะห์บาน

โรงเรียนบยางซัยพิทยาคม
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาบอร์ดศึกษาสุโขทัย

ภาษาอังกฤษ มีความสำคัญเป็นอย่างมาก เนื่องจากภาษาอังกฤษเป็นภาษาสากลที่ใช้และพูดกันอย่างแพร่หลายทั่วโลกเพื่อการติดต่อสื่อสารซึ่งกันและกัน จะเห็นได้ว่าในหลาย ๆ ประเทศทั่วโลก รวมถึงประเทศไทย ได้มีการสนับสนุนให้เริ่มเรียนภาษาอังกฤษตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาลจนกระทั่งระดับอุดมศึกษา นอกจากนี้ในโรงเรียนรัฐบาลและเอกชนจำนวนหลายแห่งในประเทศไทยได้ทำการเรียนการสอนในรูปแบบของห้อง English Program (EP), Mini English Program (MEP), Intensive English Program (IEP) และ English for Integrated Study (EIS) เป็นต้น เพื่อเน้นและหวังผลในการพัฒนาให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถและทักษะทางด้านภาษาอังกฤษควบคู่กับรายวิชาพื้นฐานในหลักสูตร นอกจากนี้ ภาษาอังกฤษยังมีความสำคัญในหลาย ๆ สาขา เช่น การแพทย์ วิศวกรรม สื่อสารมวลชน การศึกษา วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี การสื่อสารองค์กร เกสัชกรรม และการวิจัย เป็นต้น เพราะการศึกษาในเวดดวงที่กล่าวมานี้ จำเป็นต้องอ่านบทความหรือหนังสือที่ตีพิมพ์เป็นภาษาอังกฤษ จากความสำคัญของภาษาอังกฤษจึงทำให้ประเทศทั่วโลกส่วนใหญ่มีการวางแผนนโยบายให้จัดการศึกษาและประกาศพระราชบัญญัติ รวมถึงระบบราชการต่าง ๆ เพื่อตอบสนองต่อความสำคัญของภาษาอังกฤษในการพัฒนาประเทศต่อไป

ทักษะการพูดเป็นทักษะที่สำคัญต่อการเรียนรู้ เมื่อผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ในภาษาที่สอง หรือภาษาต่างชาติ ความสำเร็จในการเรียนรู้ภาษาจะถูกกวัดและให้คะแนนจากการปฏิบัติของผู้เรียน ซึ่งนั้นคือการพูด อย่างไรก็ตาม มีผู้คนจำนวนมากเรียนรู้ภาษาโดยมีจุดมุ่งหมายคือ การสื่อสารกับผู้คนจากภาษาที่แตกต่างกัน รวมถึงวัฒนธรรม ภูมิหลังด้วย ตามที่ Bailey, K. M. & Savage, L. (1994) กล่าวไว้ว่า การพูดภาษาที่สองหรือภาษาต่างชาติเป็นสิ่งที่สำคัญและมีความต้องการมากที่สุดใน 4 ทักษะ การพูดภาษาที่สองหรือภาษาต่างชาตินั้นไม่ใช่เรื่องง่าย

จากตัวอย่างโจทย์ปัญหาเรื่องเศษส่วนและอัตราส่วนที่ได้นำเสนอ ผู้เขียนหวังว่าจะเป็นประโยชน์กับผู้สอนหรือนักเรียน ทำให้ได้เปลี่ยนมุมมอง แนวคิด วิธีการที่มีต่อการแก้โจทย์ปัญหา คณิตศาสตร์ ที่ไม่จำเป็นต้องใช้สมการเสมอไป แค่การคิดเป็นภาพโดยใช้ Bar Model ก็ทำให้เรา มองเห็นความสัมพันธ์ของข้อมูล เงื่อนไขที่โจทย์กำหนดมาให้ มองเห็นกระบวนการแก้ปัญหา แนวทางการหาคำตอบได้ชัดเจนและง่ายขึ้น

ทั้งนี้ ผู้เขียนเคยได้นำเสนอทความavarivachakarn ปีที่ 16 ฉบับที่ 1 และฉบับที่ 3 ที่กล่าวถึงลักษณะของ Bar Model และความสัมพันธ์ของแนวคิดระหว่างการแก้ปัญหาโดยใช้ Bar Model กับการแก้ปัญหาโดยใช้สมการที่เรารู้กว่า “Algebraic Method” สามารถอ่านเพิ่มเติมจาก QR Code

เรื่อง “การพัฒนาความคิดเชิงพีซีคนตัว โดยใช้ Model Method”

เรื่อง “ความสัมพันธ์ระหว่าง Model Method และ Algebraic Method”

สุดท้ายผู้เขียนขอฝากคำกล่าวของ อัลเบรต ไอน์สไตน์ นักวิทยาศาสตร์ผู้ยิ่งใหญ่ที่ได้กล่าวไว้ว่า “*If I can't picture it, I can't understand it.*” ถ้าผมไม่สามารถมองหรือกำหนดเป็นภาพได้ ผมก็ไม่สามารถที่จะเข้าใจสิ่งนั้นได้

แค่ลองเปลี่ยนมุมมอง ลองเปลี่ยนแนวคิด วิธีการแก้โจทย์ปัญหาคณิตศาสตร์โดยใช้ Bar Model แล้วจะพบว่า **โจทย์ปัญหา จะ “ไม่ใช่” ปัญหา** อีกต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- เสน่ห์ หมายจากกลาง. (2556). การพัฒนาความคิดเชิงพีซีคนตัวโดยใช้ Model Method. สารวิชาการ, 16(1), 16-27.
เสน่ห์ หมายจากกลาง. (2556). ความสัมพันธ์ระหว่าง Model Method และ Algebraic Method. สารวิชาการ, 16(3), 58-69.
สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน). (2564). ข้อสอบ O-NET ปีการศึกษา 2560-2563. <https://www.niets.or.th/th/catalog/view/3997>

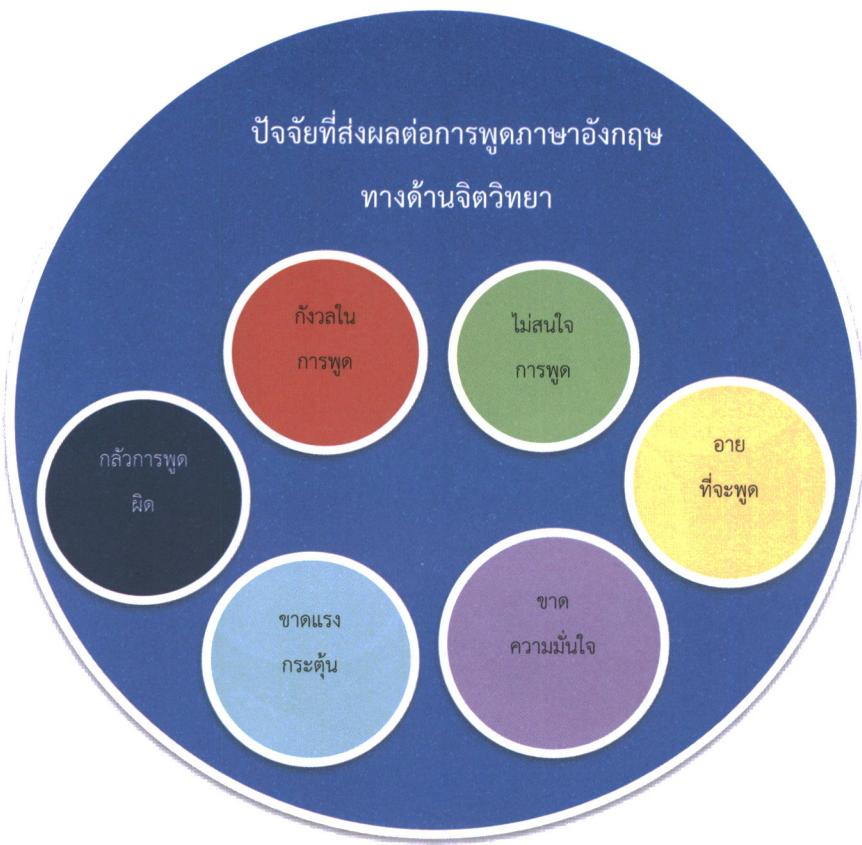
เพราะผู้เรียนไม่เพียงแต่ใช้โครงสร้างไวยากรณ์ให้ถูกต้อง หรือออกเสียงคำศัพท์วิธีหรือประโยชน์ให้ดีเท่านั้น ผู้เรียนต้องรู้จักใช้ความรู้ในการใช้ภาษาด้วย ตามที่ Hinkel, E. (2005) ได้กล่าวถึงปัญหาของการสื่อสารว่า ผู้เรียนเชิงคัญหน้ากับคำศัพท์ที่พากษาไม่เข้าใจ รูปแบบของคำศัพท์ที่ไม่รู้ว่าใช้ในบริบทอย่างไร พบว่า ผู้เรียนไม่สามารถสื่อสารตามความหมายที่พากษาอย่างสื่อสารออกໄไปได้ดังนั้น การสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร หรือ Communicative Language Teaching (CLT) ไม่ใช่เพียงแค่การสื่อสารผ่านตัวภาษาที่เป็นอักษร ข้อความ วลีหรือประโยชน์ที่เปล่งออกมาก่อนนั้นแต่การสื่อสารสามารถติดความผ่านการแสดงออกทางร่างกาย การแสดงออกทางสีหน้า การใช้การเคลื่อนไหวของสรีระ การใช้สายตา บุคลิกท่าทาง การใช้น้ำเสียง สิ่งเหล่านี้ต้องผนวกกันออกมากให้เป็นการสื่อสาร ถ้าการสื่อสารเป็นเพียงแค่ตัวอักษรอย่างเดียวโดยไม่ได้ใช้การสื่อสารทางกายช่วย สารที่ส่งออกมาอาจเกิดการผิดพลาดหรือถูกตีความผิดเพี้ยนໄไปได้

การสอนการพูด หมายความถึง การช่วยเหลือผู้เรียนพัฒนาความสามารถของพากษาเองให้เข้าถึงเป้าหมาย ความสำคัญที่ตั้งไว้ ลักษณะของความสามารถในการสื่อสารคือ การช่วยเหลือผู้เรียนเพื่อเสริมสร้างทักษะการพูด ครุต้องช่วยเหลือผู้เรียนในการปรับปรุงด้านโครงสร้างไวยากรณ์ เสริมสร้างคำศัพท์ และการมีปฏิสัมพันธ์ภายในห้องเรียนทั้งด้านจิตวิทยาและภาษาศาสตร์ เพราะการเรียนรู้ภาษาเป็นกระบวนการที่สัมพันธ์กับหลาย ๆ ปัจจัย เช่น แรงกระตุ้นทัศนคติ ความกังวล ทฤษฎีของ Krashen เกี่ยวกับสมมติฐานด้วยของด้านพฤติกรรมและการมโน พบว่า แรงกระตุ้น ทัศนคติ ความกังวล ความมั่นใจในตนเอง มีผลต่อการเรียนรู้ภาษาที่สองหรือภาษาต่างชาติให้ประสบความสำเร็จ จากการศึกษาของซาโต (Sato) พบว่า ผู้เรียนชาวญี่ปุ่นจำนวนมากมีทักษะภาษาอังกฤษที่ดีในทักษะการอ่านและการเขียน แต่ค่อนข้างมีทักษะการฟังและการพูดอยู่ในเกณฑ์ต่ำ อุปสรรคที่เจอในชั้นเรียนคือ ความเมียบและเขินอาย ขาดการฝึกฝนขาดความรู้ทางไวยากรณ์ ขนาดห้องที่ใหญ่เกินไป รวมถึงกลัวการวิพากษ์วิจารณ์ ซึ่งความกลัวเป็นอุปสรรคต่อการพูดของผู้เรียน

ในโลกปัจจุบัน มีความต้องการสำหรับผู้คนในการพูดภาษาอังกฤษในหลาย ๆ ประเทศ จะเห็นได้จากภาษาอังกฤษถูกพิจารณาให้เป็นวิชาหลักในโรงเรียนรัฐบาลและเอกชนตลอดจนมหาวิทยาลัย โดยเฉพาะการพูดภาษาอังกฤษจำเป็นสำหรับนักเรียน และครุที่ต้องรู้ว่าควรจะสอนอย่างไร การพูดภาษาอังกฤษมีความสำคัญอย่างสูงสุดในภาษาไม่แพ้การฟัง มีผู้เรียนจำนวนไม่มากในการเรียนภาษาต่างชาติ สนใจในการเรียนเกี่ยวกับทักษะการพูด และมีผู้สอนจำนวนมากที่วัดความสำเร็จของผู้เรียนโดยไม่สนใจทักษะการพูด การสนทนานี้ที่เป็นเป้าหมายของภาษา จึงส่งผลให้ผู้เรียนทางด้านภาษาไม่ปัญหาในการพูดภาษาอังกฤษ ภาษาที่สองหรือภาษาต่างชาติ จึงทำให้ผู้เรียนศึกษางานวิจัย วรรณกรรม และบทความวิชาการทั้งในประเทศไทย

และต่างประเทศ พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการพูดภาษาอังกฤษของผู้เรียนทั้งในประเทศไทยและต่างประเทศ สามารถแบ่งปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการพูดภาษาอังกฤษออกเป็น 3 ด้าน ดังนี้

1. ด้านจิตวิทยา พบว่า ผู้เรียนขาดความมั่นใจในการพูด กังวลในการพูด ทั้งขณะพูด และหลังจากพูดไปแล้ว ผู้เรียนกลัวการพูดผิด อายที่จะพูด เพราะจะถูกหัวเราะจากกลุ่มเพื่อน และผู้เรียนที่ไม่สนใจการพูดภาษาอังกฤษ เพราะคิดว่าไม่ใช่ภาษาแม่และไม่ได้ใช้ในชีวิตประจำวัน ซึ่งอาจจะเป็นผลมาจากการขาดแรงกระตุ้นจากผู้สอน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ (Fitriani et al., 2015) เรื่อง A Study on Student's English Speaking Problem in Speaking Performance กล่าวถึงปัญหาการพูดไว้ว่า มีปัจจัยหลักที่ส่งผลต่อการพูดคือ ผู้เรียนขาดความมั่นใจในตนเอง 20.11% และกังวลในการพูด 21.27% และงานวิจัยของ Mahmoud (2016) ได้ศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการพูดภาษาอังกฤษของนักศึกษาที่มหาวิทยาลัย Al Quds Open University พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการพูดภาษาอังกฤษของนักศึกษา คือ กลัวการพูดผิด อายที่จะพูด กังวลเวลาพูด และขาดความมั่นใจในตนเอง นอกจากนี้ ยังมีความตอนหนึ่งในงานวิจัยของ Juhana (2012) กล่าวไว้ว่า มีปัจจัยทางจิตวิทยาร่วมด้วยที่ส่งผลต่อการพูดภาษาอังกฤษ ภาษาที่สองหรือภาษาต่างชาติ คือ (1) กลัวการพูดผิดเป็นหนึ่งในปัจจัยหลักในการพูดภาษาอังกฤษในห้องเรียน ความกลัวที่กล่าวถูกเชื่อมโยงเข้ากับประเด็นการวัดและประเมินผล ผู้เรียนยังกลัวการถูกหัวเราะและถูกวิพากษ์วิจารณ์จากผู้เรียนคนอื่นขณะพูดภาษาอังกฤษ (2) ความอาย ผู้เรียนจำนวนมากประสบปัญหานี้ ในขณะพูดภาษาอังกฤษในชั้นเรียน ความอายเป็นปัญหาในการทำกิจกรรมของผู้เรียนในห้องเรียน ทำให้การรับรู้ของผู้เรียนว่างเปล่าและลืมในสิ่งที่ต้องการจะพูดสื่อสารออกไป (3) การขาดความมั่นใจ บอยครั้งเกิดจากคู่สนทนาของผู้เรียนไม่เข้าใจในสิ่งที่พูด ซึ่งทำให้ผู้เรียนเลือกที่จะเงียบ ในขณะที่คู่สนทนาคู่อื่นสนทนากัน และ (4) การขาดแรงกระตุ้น การสร้างแรงกระตุ้นของผู้สอนนั้นสำคัญ เพราะสามารถทำให้ผู้เรียนกล้าพูดภาษาอังกฤษเพิ่มมากขึ้น การสร้างแรงกระตุ้นเป็นกุญแจหลักในการพิจารณาเพื่อเตรียมความพร้อมของผู้เรียนในการสื่อสารภาษา การสร้างแรงกระตุ้นเป็นพลังภายในที่จะช่วยเสริมสร้างความสนใจของผู้เรียนได้

แผนภาพที่ 1 แสดงปัจจัยที่ส่งผลต่อการพูดภาษาอังกฤษทางด้านจิตวิทยา

2. ด้านภาษาศาสตร์ พบว่า ผู้เรียนมีวงศ์คำศัพท์ที่จำกัด ขาดความรู้ทางด้านไวยากรณ์ ขาดความรู้เรื่องการออกเสียง และการใช้ภาษาแม่ในการสื่อสารในห้องเรียนขณะดำเนินกิจกรรม การเรียนรู้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ (Fitriani et al., 2015) เรื่อง A Study on Student's English Speaking Problem in Speaking Performance กล่าวถึงปัญหาการพูดในความตอนหนึ่งไว้ว่า มีปัจจัยหลักที่ส่งผลต่อการพูด คือ ขาดความรู้ทางโครงสร้างไวยากรณ์ 22.16% คำศัพท์ 20.19% และการออกเสียง 16.25% และงานวิจัยของ นวลศรี ข้ามประเทศ (2555) ที่ได้ศึกษาปัญหาการฟังและพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนที่ศึกษาอยู่ในโรงเรียนอาชีวศึกษา ในกรุงเทพมหานคร พบว่า ปัญหาการพูดภาษาอังกฤษเกิดจากการมีความรู้ด้านโครงสร้างไวยากรณ์จำกัด การออกเสียงที่มีความยาก เช่น ทำนองที่ถูกต้อง การออกเสียงท้ายคำ

แผนภาพที่ 2 แสดงปัจจัยที่ส่งผลต่อการพูดภาษาอังกฤษทางด้านภาษาศาสตร์

3. ด้านสิ่งแวดล้อม พบว่า ผู้เรียนขาดการฝึกฝนและโอกาสในการใช้ภาษาในการสื่อสารในชีวิตประจำวัน และสิ่งแวดล้อมไม่เอื้ออำนวยต่อการฝึกฝนภาษา สิ่งแวดล้อมมีผลต่อการพัฒนาของผู้เรียนภาษา ผู้เรียนภาษาบางคนมีสิ่งแวดล้อมในการใช้ภาษาในชีวิตประจำวัน และสื่อสารกับผู้คนในพื้นที่ของเขาร่อง แต่บางคนไม่มีสิ่งแวดล้อมที่เอื้ออำนวยแบบนั้น การสร้างสิ่งแวดล้อมจึงสำคัญต่อผู้เรียน การสร้างสิ่งแวดล้อมในที่นี่ผู้เรียนหมายถึง การตั้งสังคมทางภาษา เป็นสิ่งที่สำคัญในการเรียนภาษาที่สองและภาษาต่างชาติ เพราะบทบาททางสังคมหรือการตั้งสังคมทางภาษาจะสร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้ฝึกใช้ภาษาในชีวิตประจำวัน ในหลายประเทศที่พูดภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สองหรือภาษาต่างชาติ พบว่า ผู้เรียนมีอุปสรรคในการพูดภาษาอังกฤษเพราะพากขาไม่ได้ใช้ภาษาในการสื่อสารกันห้องเรียน และยังมีการศึกษาการพูดภาษาอังกฤษของนักศึกษาในประเทศไทยรับพบว่า ไม่เพียงแค่นักศึกษาในประเทศไทยรับเท่านั้น ที่มีประสบการณ์ที่จำกัดในการพูดภาษาอังกฤษ แต่ในประเทศไทยเชื่อนอย่างประเทศเวียดนาม ประเทศญี่ปุ่น ประเทศอินโดนีเซีย และประเทศจีน ผู้เรียนมีอุปสรรคในการสื่อสารภาษาอังกฤษเนื่องจากขาดโอกาสในการใช้ภาษาในการสื่อสารกันห้องเรียน

แผนภาพที่ 3 แสดงปัจจัยที่ส่งผลต่อการพูดภาษาอังกฤษทางด้านสิ่งแวดล้อม

กฎการเรียนรู้ตามทฤษฎีเชื่อมโยงของอร์นไดค์ (Law of Learning in Thorndike Theory) จากการศึกษากฎการเรียนรู้ตามทฤษฎีเชื่อมโยงของอร์นไดค์ พบว่า ประกอบด้วย 3 ข้อ ดังนี้

กฎข้อที่ 1 กฎแห่งความพร้อม (Law of Readiness) ผู้เรียนจะต้องพร้อมและมีเงื่อนไขที่ดีต่อการเรียนรู้ เพื่อให้ประสบความสำเร็จ ความพร้อมในที่นี้ หมายถึง ความพร้อมทางจิตวิทยา และความพร้อมทางร่างกาย ความพร้อมทางร่างกาย หมายความว่า ผู้เรียนจะต้องไม่มีความเจ็บป่วยทางร่างกาย มีรูป仪表และอวัยวะต่าง ๆ ทางร่างกายที่พร้อมต่อการเรียนรู้ ส่วนความพร้อมทางจิตวิทยา หมายความว่า ผู้เรียนต้องไม่มีความบกพร่องทางจิตใจ และมีความพึงพอใจต่อการเรียนรู้ มิใช่นั้นจะทำให้ผู้เรียนไม่เกิดการเรียนรู้หรือการเรียนรู้หยุดชะงัก

กฎข้อที่ 2 กฎแห่งการฝึกฝน (Law of Exercise) ผลลัพธ์ที่เหมาะสมและเป็นที่พึงพอใจสำหรับการตอบสนองต่อตัวกระตุ้นของทฤษฎีของอร์นไดค์ คือ ผู้เรียนควรจะได้รับการฝึกฝนเป็นประจำ การฝึกฝนเป็นประจำจะส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้เรียนและทำให้พฤติกรรมนั้นแข็งแกร่งขึ้น ทำให้ผู้เรียนสามารถจำเข้าสู่ความจำระยะยาวได้ดี นอกจากนี้ ออร์นไดค์กล่าวว่า การกระทำซ้ำ ๆ โดยไม่มีรางวัลหรือสิ่งตอบแทนให้นั้นจะไม่ได้ผล ตัวกระตุ้นผู้เรียน

อาจจะต้องมีร่วงหล่อของตอบแทน กฎแห่งการฝึกฝน ประกอบด้วย 2 กฎย่อย คือ 1) กฎแห่งการได้ใช้ (Law of Use) คือ ความสัมพันธ์ระหว่างเงื่อนไขกับการกระทำ เมื่อผู้เรียนเข้าใจหรือได้เรียนรู้มาแล้วนั้น ผู้เรียนต้องนำความรู้ความเข้าใจนั้นไปลงมือปฏิบัติหรือลงมือกระทำ 2) กฎแห่งการไม่ได้ใช้ (Law of Disuse) คือ ความสัมพันธ์ระหว่างเงื่อนไขกับการกระทำที่ไม่ได้รับการฝึกฝน เมื่อผู้เรียนเข้าใจหรือได้เรียนรู้มาแล้วนั้น ถ้าผู้เรียนไม่ได้นำไปลงมือปฏิบัติหรือลงมือกระทำ อาจจะทำให้ผู้เรียนไม่เกิดการเรียนรู้หรือการเรียนรู้เกิดการชะงัก

กฎข้อที่ 3 กฎของผลลัพธ์ (Law of Effect) การตอบสนองหรือการกระทำของผู้เรียนที่เกิดความพึงพอใจในการพบเจอหรือเผชิญหน้ากับสถานการณ์ใหม่ ๆ หรือเงื่อนไขใหม่ ๆ จะทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ในทางตรงกันข้าม ถ้าผู้เรียนไม่เกิดความพึงพอใจกับสถานการณ์ใหม่ ๆ หรือเงื่อนไขใหม่ ๆ จะทำให้ผู้เรียนไม่เกิดการเรียนรู้หรือการเรียนรู้หยุดชะงัก

จากการศึกษาปัจจัยที่เป็นอุปสรรคและส่งผลต่อการพูดภาษาอังกฤษของผู้เรียนทั้งในประเทศและต่างประเทศ ผนวกกับปัญหาในการจัดการเรียนการสอนของผู้เรียนเองนั้น ผู้เรียนจึงได้คิดค้นนวัตกรรม แนวทาง วิธีการสอน เพื่อแก้ไขปัญหาการพูดภาษาอังกฤษของผู้เรียนสู่การพัฒนาผู้เรียนสู่ความสำเร็จอย่างยั่งยืน และเป็นแนวทางให้กับผู้สอนภาษาอังกฤษคนอื่น ผู้เรียนจึงตอกย้ำกระบวนการทัศน์สอนพูดภาษาอังกฤษด้วยรูปแบบการสอนพูดภาษาอังกฤษ 5 ขั้นตอน หรือ 5 Steps of Teaching in English Speaking (5STES หรือ 5Ls) สอดคล้องกับกฎการเรียนรู้ตามทฤษฎีเชื่อมโยงของรอร์นไดค์ (Law of Learning in Thorndike Theory) ดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นกระตุ้นแรงขับพื้นฐานและสร้างแรงจูงใจ (Language Motivation Stage)

ผู้เรียนเกิดความกังวล ขาดความมั่นใจ กลัวการพูดผิดหรืออับอาย เมื่อพูดภาษาอังกฤษไม่ถูกต้อง ขั้นกระตุ้นแรงขับพื้นฐานและสร้างแรงจูงใจนั้น ผู้สอนภาษาอังกฤษต้องสร้างแรงจูงใจหรือแรงขับภายในของผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความกังวลน้อยลง มีความมั่นใจในการพูด ไม่กลัวการพูดผิดหรือกระทำผิดน้อยลง เป็นผลทำให้เกิดพฤติกรรมทางการเรียนรู้ของผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับกฎการเรียนรู้ตามทฤษฎีเชื่อมโยงของรอร์นไดค์ คือ ผู้เรียนจะต้องพร้อมและมีเงื่อนไขที่ดีต่อการเรียนรู้เพื่อให้ประสบความสำเร็จ

ขั้นที่ 2 ขั้นมุ่งเน้นภาษา (Language Focus Stage) การสอนทักษะ

การพูดภาษาอังกฤษหรือภาษาที่สองเป็นเรื่องที่จะต้องเข้าใจหลักภาษาพอสมควร ดังนั้น ขั้นที่ 2 จะต้องมุ่งเน้นการสอนภาษาตามความจำเป็นในแต่ละทักษะ ซึ่งทักษะการพูดประกอบด้วย 3 ขั้นย่อย ดังนี้

1. ขั้นการสอนคำศัพท์ (Vocabulary Teaching Stage) คำศัพท์จำเป็น

ต่อการพูดภาษาเป็นอย่างมาก เพราะถ้าผู้เรียนไม่มีรู้คำศัพท์และความหมาย จะทำให้ผู้เรียนพูดไม่ได้และกลัวการพูด เพราะตนไม่มีรู้คำศัพท์ที่จะสื่อสารออกไป ในขั้นการสอนคำศัพทนี้ ผู้สอนสามารถเลือกใช้เทคนิควิธีการสอนคำศัพท์รูปแบบใดก็ได้ในการสอนตามความเหมาะสมของบริบทของผู้เรียน ผู้สอนและสถานศึกษา แต่ต้องจำไว้ว่ากระบวนการสอนคำศัพทนี้เป็นกระบวนการที่ข้ามไม่ได้ ถ้าผู้เรียนยังไม่มีรู้คำศัพท์เพียงพอต่อการใช้สื่อสาร

2. ขั้นการสอนโครงสร้าง (Structural Teaching Stage) การสอนหลักภาษา

หรือโครงสร้างภาษาที่เรียกว่า หลักไวยากรณ์ทางภาษา เป็นขั้นการสอนที่ต่อจากขั้นการสอนคำศัพท์ เมื่อผู้เรียนมีคำศัพท์ที่พอเพียงต่อการสื่อสารในเรื่องนั้น ๆ แล้ว โครงสร้างทางภาษาเป็นส่วนสำคัญที่ไม่แพ้กับการสอนคำศัพท์ เพราะจะทำให้ผู้เรียนสื่อสารได้อย่างเป็นธรรมชาติ คล่องแคล่วและไม่ผิดเพี้ยน ตามกาลเวลาในอดีต ปัจจุบัน หรืออนาคต แม้กระทั่งเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นพร้อมกันในอดีต ปัจจุบันและส่งผลต่อนาคต

3. ขั้นการสอนการออกเสียง (Pronunciation Teaching Stage) เสียงเป็น

ส่วนสำคัญในการพูด เพราะฉะนั้นการสอนการออกเสียงที่ถูกต้องและคล้ายคลึงกับเจ้าของภาษาจะทำให้การสื่อสารความหมายของผู้เรียนไม่ผิดเพี้ยน ดังนั้น การสอนการออกเสียงจึงเป็นส่วนสำคัญอีกส่วนหนึ่งในการพูดภาษา เพราะในภาษาอังกฤษจะมีการออกเสียงของพยัญชนะท้ายถ้าหากผู้เรียนออกเสียงผิดเพี้ยนไป จะทำให้การสื่อความหมายผิดเพี้ยนไปด้วย ดังนั้น ผู้สอนจึงจำเป็นต้องสอนการสอนการออกเสียงให้ผู้เรียนโดยผ่านเทคนิควิธีการรูปแบบการสอนต่าง ๆ ที่ผู้สอนเห็นว่า เหมาะสมกับผู้เรียนของตนเอง

ขั้นที่ 3 ขั้นฝึกฝนภาษา (Language Practice Stage)

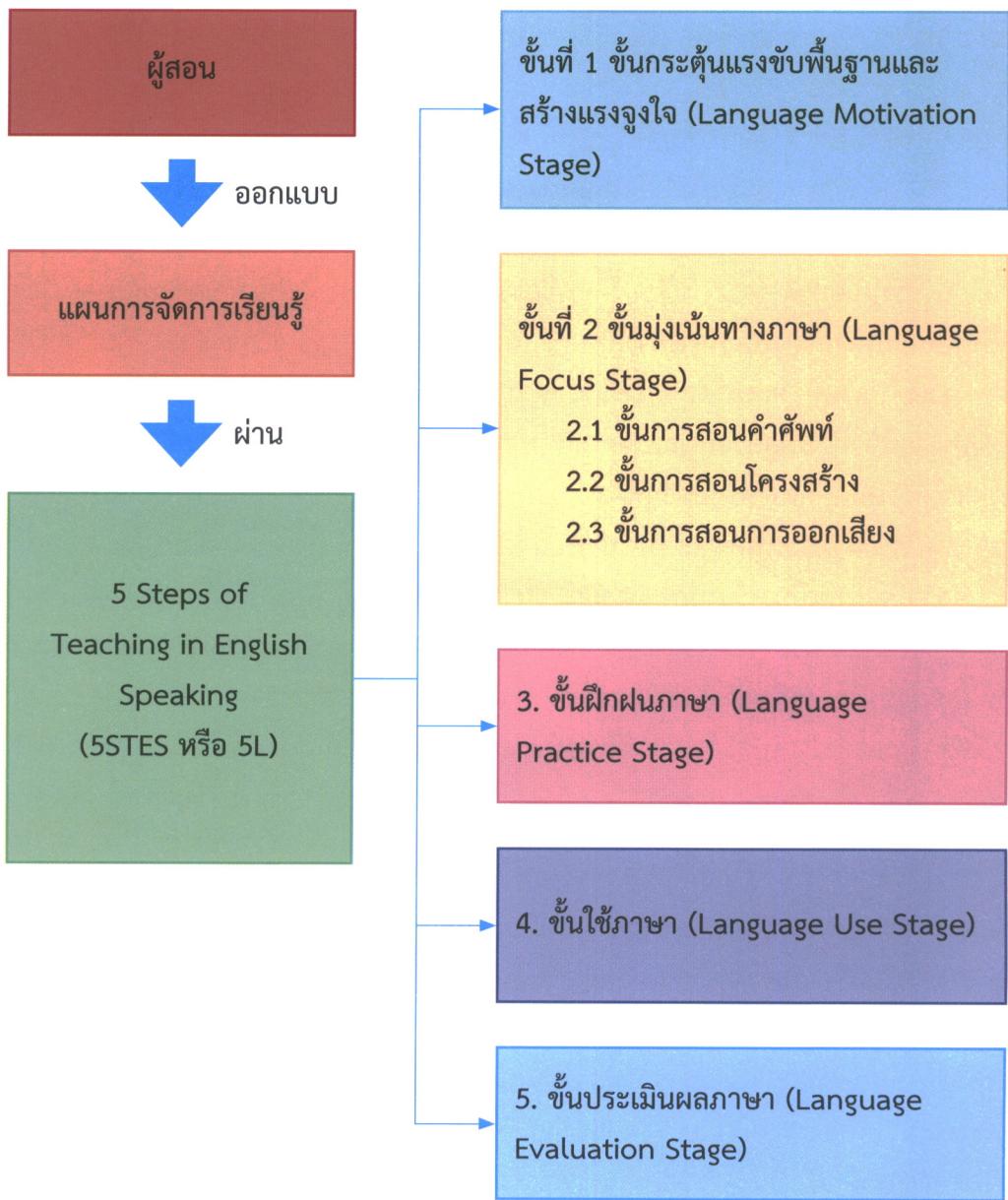
กฎการเรียนรู้ตามทฤษฎีเชื่อมโยงของอร์นไดค์ ได้กล่าวว่า การฝึกฝนหรือการกระทำซ้ำ ๆ ทำให้ผู้เรียนเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปในทางที่ดีขึ้นและเกิดการเรียนรู้ที่ดีขึ้น ฉะนั้น ในขั้นการสอนนี้ ผู้สอนต้องกระตุนให้ผู้เรียนของตนเองได้ฝึกฝนหรือฝึกกระทำซ้ำ ๆ จนเกิดความชำนาญ โดยจะใช้เทคนิคหรือวิธีการสอนใดก็ได้ตามความเหมาะสมของบริบทผู้เรียนและผู้สอนด้วยเข่นกัน

ขั้นที่ 4 ขั้นใช้ภาษา (Language Use Stage)

กฎการเรียนรู้ตามทฤษฎีเชื่อมโยงของอร์นไดค์ ได้กล่าวว่า ถ้าผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติ หรือลงมือกระทำ จะทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดี ฉะนั้น ผู้สอนต้องกระตุนให้ผู้เรียนได้ลงมือกระทำหรือได้ใช้ภาษาที่เกิดจาก การฝึกฝน รูปแบบนี้ผู้สอนสามารถออกแบบการจัดการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการใช้ภาษาของผู้เรียนตามความเหมาะสมของบริบทผู้เรียนและผู้สอน เช่น การสอนด้วยสถานการณ์จำลอง (Simulation) การสอนโดยใช้บทบาทสมมติ (Role-play) หรือ การสอนแบบ Audio-lingual เป็นต้น

ขั้นที่ 5 ขั้นประเมินผลภาษา (Language Evaluation Stage)

การประเมินผล การเรียนรู้ของผู้เรียนจะทำให้ผู้สอนรู้ถึงสภาพการเรียนรู้ของผู้เรียน เพื่อนำผลการประเมินไปใช้ในการปรับปรุงการเรียนการสอน ในขั้นประเมินผลภาษา ผู้สอนควรมีการประเมินผลภาษาอยู่ 3 รูปแบบ คือ ผู้เรียนประเมินตนเอง ผู้เรียนประเมินผู้เรียนด้วยกันเอง และผู้สอนประเมินผู้เรียน ทั้งหมดนี้โดยผ่านแบบประเมินที่ผู้สอนสร้างขึ้นในสิ่งที่ผู้สอนต้องการประเมิน และนำผลการประเมินนั้นมาแสดงให้ผู้เรียนเห็นว่า ผู้เรียนนั้นมีปัญหาหรืออุปสรรคในส่วนใดบ้าง และผลการประเมินยังเป็นตัวสะท้อนให้ผู้สอนเห็นประสิทธิภาพในการสอนของตนเองอีกด้วย

แผนภาพที่ 4 รูปแบบการสอนพูดภาษาอังกฤษ 5 Steps of Teaching in English Speaking (5STES หรือ 5Ls)

โดยปกติแล้ว ผู้สอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ต้องศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ในส่วนของมาตรฐานการเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ และตัวชี้วัด เพื่อออกแบบการเรียนรู้ และสิ่งที่สำคัญสำหรับผู้สอนในการออกแบบการเรียนรู้นั้น คือ การวิเคราะห์สภาพการเรียนรู้ของผู้เรียนรายห้อง รายกลุ่ม หรือรายบุคคล เพื่อให้ทราบถึงสภาพการเรียนรู้ของผู้เรียน ในกระบวนการทัศน์สอนพูดภาษาอังกฤษด้วยโมเดล 5STES หรือ 5Ls นี้ ผู้เขียนเสนอให้ผู้สอนศึกษามาตรฐานการเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ และตัวชี้วัดที่เกี่ยวข้องกับการพูดภาษาอังกฤษ จากนั้นออกแบบการเรียนรู้ผ่านแผนการจัดการเรียนรู้ กำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ และตัวชี้วัดเกี่ยวกับการพูดภาษาอังกฤษ ที่ได้ศึกษาจากหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และให้ผู้สอนกำหนดวัตถุประสงค์ปลายทางและวัตถุประสงค์นำทาง พร้อมทั้งสาระการเรียนรู้ตามที่ผู้สอนได้ศึกษา และวิเคราะห์จากหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และสิ่งที่ผู้สอนต้องการให้ผู้เรียนเกิดเป้าหมายตามที่ตั้งไว้ ยกตัวอย่างเช่น ผู้สอนกำหนดวัตถุประสงค์ปลายทางไว้ว่า “ผู้เรียนสามารถพูดสื่อสารเกี่ยวกับกิจกรรมที่ทำที่ชายหาดได้” วัตถุประสงค์นำทาง หมายความถึง สิ่งที่เป็นเครื่องมือในการฝึกฝนหรือช่วยเหลือให้ผู้เรียนไปถึงเป้าหมายปลายทางได้ เช่น “ผู้เรียนสามารถระบุความหมายของคำศัพท์เกี่ยวกับกิจกรรมที่ชายหาดได้” “ผู้เรียนสามารถตอบและถามคำถามเกี่ยวกับกิจกรรมที่ชายหาดได้” “ผู้เรียนสามารถออกแบบเสียงคำ วลี หรือประโยค ผ่านการนำเสนอได้” “ผู้เรียนสามารถทำแบบทดสอบเกี่ยวกับกิจกรรมที่ชายหาดได้ (กรณีการประเมินผลทางภาษา)” สุดท้ายแล้ววัตถุประสงค์นำทางนี้จะไปตอบสนองต่อวัตถุประสงค์ปลายทางโดยอัตโนมัติ

กระบวนการที่สำคัญในการจัดการเรียนรู้ผ่านกระบวนการทัศน์สอนพูดภาษาอังกฤษด้วยโมเดล 5STES หรือ 5Ls ที่ผู้เขียนได้คิดค้นขึ้นนั้น คือ การกำหนดกิจกรรมการเรียนรู้ผ่านขั้นตอน การสอนพูดภาษาอังกฤษด้วยโมเดล 5STES หรือ 5Ls สามารถจัดได้โดยในแต่ละขั้นใช้เวลาที่ยืดหยุ่น ขั้นอยู่กับความสามารถในการเรียนรู้ของผู้เรียน สำหรับผู้เรียนที่มีความสามารถในการเรียนรู้ได้อย่างรวดเร็ว การจัดการเรียนรู้ทั้ง 5 ขั้น ได้แก่ การสร้างแรงจูงใจ การมุ่งเน้นทางภาษา การฝึกฝน การใช้ภาษา และการประเมินผล อาจจัดได้ภายในเวลา 1 ชั่วโมง เช่น ขั้นที่ 1-2 ใช้เวลา 30 นาที ขั้นที่ 3-5 ใช้เวลา 30 นาที และอาจจัดการเรียนรู้ทั้ง 5 ขั้นมากกว่า 1 ชั่วโมงได้ โดยการใช้เวลาในการเรียนรู้ในแต่ละขั้น ผู้สอนควรออกแบบบางแผนการจัดการเรียนรู้ และการใช้เวลาเพื่อการเรียนรู้โดยคำนึงถึงบริบท วิธีการเรียนรู้ ความสามารถในการรับรู้ของผู้เรียน เป็นสำคัญ

จากระบวนทัศน์สอนพูดภาษาอังกฤษด้วยโมเดล 5STES (5 Steps of Teaching in English Speaking) หรือ 5Ls ที่ผู้เขียนเสนอได้ทดลองใช้กับกลุ่มเป้าหมายผู้เรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียน양자พิทยาคม ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 7 คน พบร่วม ความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษของกลุ่มเป้าหมายมีค่าเฉลี่ย (Mean) ของคะแนนก่อนและหลังการทดลองเท่ากับ 5.57 และ 12.86 คะแนน ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของคะแนนก่อนและหลังการทดลองเท่ากับ 1.62 และ 1.68 ตามลำดับ และจากการทดสอบที่ (t-test) พบร่วม ความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษของกลุ่มตัวอย่างหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จากข้อค้นพบ สรุปได้ว่า การจัดการเรียนการสอนด้วยรูปแบบการสอนพูดภาษาอังกฤษ 5 ขั้นตอน หรือ 5 Steps of Teaching in English Speaking (5STES หรือ 5Ls) ทำให้ความสามารถการพูดภาษาอังกฤษของผู้เรียนสูงขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- นวลศรี ขัมประเทศ. (2555). ปัญหาการฟังและพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนที่ศึกษาอยู่ในโรงเรียนอาชีวศึกษา ในกรุงเทพมหานคร. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ].
- วันเฉลิม นงน่าน. (2564). แนวทางการปฏิรูปการเรียนการสอนภาษาอังกฤษด้วยหลักคิดแบบ CC&Ds. สารสารวิชาการ, 24(2), 38.
- Bailey, K. M. & Savage, L. (1994). *New Ways in Teaching Speaking*. TESOL Publications.
- Fitriani, D. A., Apriliaswati R., & Wardah. (2015). A Study on Student's English Speaking Problems in Speaking Performance. *Jurnal Pendidikan dan Pembelajaran Khatulistiwa*, 4(9), 1-13.
- Hinkel, E. (2005). *Handbook of Research in Second Language Teaching and Learning*. Routledge.
- Juhana. (2012). Psychological Factors That Hinder Students from Speaking in English Class (A Case Study in a Senior High School in South Tangerang, Banten, Indonesia). *Journal of Education and Practice*, 12(3), 100-110.
- Mahmoud, A. M. (2016). Problems and Difficulties of Speaking That Encounter English Language Students at Al Quds Open University. *International Journal of Humanities and Social Science Invention*, 12(5), 96-101.